

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ning aluseks võttes maapõueseaduse § 26 ja § 32 ja lähtuvalt Krüüdneri Karjäär OÜ uuringuloa taotlusest ja Vabariigi Valitsuse 14.02.2025 korraldusest nr 44 otsustab:

1.1. Anda ettevõttele Krüüdneri Karjäär OÜ geoloogilise uuringu luba nr L.MU/523761 Põrgumäe XII uuringuruumi kehtivusajaga 5 aastat (lisatud).

2. ASJAOLUD

Krüüdneri Karjäär OÜ (registrikood 10698390, aadress Näituse tn 21, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond) esitas Keskkonnaametile 11.02.2022 Põrgumäe XII uuringuruumi geoloogilise uuringuloa taotluse (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 11.02.2022 nr DM-119072-1, edaspidi *uuringuluba*).

Uuringu luba taotletakse geoloogilise uuringu teostamiseks Tartu maakonnas Elva vallas Poole külas Eesti Vabariigile kuuluval kinnistul Elva metskond 18 (katastritunnus 33101:003:0152). Katastriüksuse omanik on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 16,40 ha. Tegemist on tarbevaru uuringuga. Geoloogilise uuringu käigus plaanitakse rajada kuni 35 puurauku ja kuni 35 uuringukaevet uurimissügavusega on kuni 12 m. Uuritavateks maavaradeks on liiv ja kruus. Hüdrogeoloogilised katsetööd: veetaseme mõõtmine. Täiendavalt on uuringu käigus planeeritud teostada järgmised sihtotstarbelised tööd: proovid terastikulise koostise määramiseks, killustiku purunemiskindluse määramiseks, topotööd. Uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress: Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond). Taotletava loa kehtivusaeg on 5 aastat.

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattumist arvel oleva varuga ei ole. Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjapoolsest lahustükist ~59,6 m kaugusel loodes asub Põrgumäe kruusamaardla (registrikaart nr 0209). Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjapoolsest lahustükist ~204 m kaugusel läänes asub Põrgumäe III kruusakarjääri mäeeraldis (kaevandamisloa nr L.MK/327909; loa omaja Suuremäe Karjäär OÜ; kehtiv kuni 10.06.2031) ja ~153,5 m kaugusel läänes selle teenindusmaa. Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjapoolsest lahustükist ~133,8 m kaugusel põhjas asub Põrgumäe kruusakarjääri mäeeraldis (kaevandamisloa nr L.MK/327724; loa omaja Verston OÜ; kehtiv kuni 05.05.2031) ja ~118,6 m

kaugusel põhjas selle teenindusmaa. Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunapoolsest lahustükist ~18,5 m kaugusel kagus asub Karijärve (Sirgu) kruusamaardla (registrikaart nr 0720) juures kirjeldatud ehituskruusa prognoosvaru 2 plokk.

Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjapoolse lahustüki edelanurgast ~29,9 m kaugusel asub maaparandussüsteem, mille maaparandussüsteemide registri kood on 2103620030070005.

Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjapoolse lahustüki põhjaservast ~29,3 m kaugusel asub vääriselupaik VEP nr.150054 (keskkonnaregistri kood VEP150054) ja lõunaservast ~33,3 m kaugusel asub vääriselupaik VEP nr.204189 (keskkonnaregistri kood VEP204189).

Metsatee Ihaste – Laane tee (nr 3310050) äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava uuringuruumi teenindusala lõunapoolse lahustüki lõunaservast ~29,7 m kaugusel.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 järgi on maavara geoloogiline uuring maavara kaevandamise ja kasutusele võtmise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud uuringuloa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitab taotleja uuringuloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Geoloogilise uuringu loa taotlust kontrollis keskkonnaregistri maardlate nimistu volitatud töötleja, Maa-amet 16.02.2022 kiri nr 9-3/22/2641-2. Ettepanekuid ei lisatud.

Riigilõiv 400 € on tasutud 11.02.2022 riigilõivuseaduse § 121 lõike 1 kohaselt.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui uurimistöö või uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekavaid ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest. Loa taotluse kohaselt uuringute käigus kaevandamisjäätmekavaid ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava vajalik.

MaaPS § 17 lg-te 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse

§ 208 p 1 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on Maavarauuringud OÜ (registrikood 14346587, aadress: Liiva tn 41, Tartu linn, Tartu maakond).

HMS § 48 lg 1 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 17.02.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Uuringuloa taotluse menetlusse võtmisest teavitati 17.02.2022 kirjaga nr DM-119072-3 taotlejat ja piirinaabreid. Kuni geoloogilise uuringu loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

Uuringuloa taotluse avalikustamisel ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud.

Kavandatav tegevus ei kuulu keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuste nimistusse, mille korral tuleb vastavalt KeHJS § 11 lg-le 3 alгатada keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) selle vajadust põhjendamata. Kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatute hulka, peab otsustaja selgitama välja, kas kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade hulka ja on loetletud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ või on tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega, mille korral tuleb KeHJS § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2, 2³ ja 4 kohaselt anda eelhindang ja kaaluda KMH vajalikkust.

Antud juhul kuulub kavandatav tegevus KeHJS § 6 lg 2 p-s 2 mainitud valdkonda. Samas ei ole kavandatavat tegevust nimetatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“. Samuti ei ole tegemist KeHJS § 6 lg-s 2¹ nimetatud tegevusega. Seetõttu antud juhul KMH ei ole kohustuslik, samuti ei anta eelhindangut vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³ ega kaaluta KMH vajalikkust. KeHJS § 6¹ lg 4 kohaselt Krüüdneri Karjäär OÜ ei pidanud Keskkonnaametile esitama KeHJS § 6¹ lg-s 1 nimetatud teavet, kuna eelhindangut ei anta vastavalt KeHJS § 6 lg-le 2³.

Uuringuloa andmise menetlusele kohaldatakse HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. Uuringuloa andmisest keeldutakse, kui uuringu tegemine on vastuolus riigi huvidega. Põrgumäe XII uuringuruum asub riigimaal.

Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt kindlasti olulist informatsiooni, mistõttu uurimistöö tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

MaaPS § 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning Krüüdneri Karjäär OÜ ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 21.02.2025).

MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmise keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

MaaPS § 27 lg 3 kohaselt saatis loa andja 17.02.2022 kirjaga nr DM-119072-4 uuringuloa taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitseja volitatud asutusele riigile kuuluva kinnisasja kasutamise nõusoleku saamiseks.

Riigivara valitseja volitatud asutus, Riigimetsa Majandamise Keskus, 21.04.2022 kirjaga nr 13-1/22/786-3 kooskõlastas uuringuloa järgmistel tingimustel:

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Tartumaa metsaülemat kinnisasjal välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Keskkonnaamet lisas need uuringuloa lisatingimusteks.

Keskkonnaamet saatis 17.02.2022 kirjaga nr DM-119072-4 uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohalikule omavalitsusele.

Elva Vallavolikogu andis 28.03.2022 otsusega nr 35 mitte nõustuva otsuse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 30.03.2022 dokumendina nr DM-119072-6) geoloogilise uuringu loa andmisega ettevõttele Krüüdneri Karjäär OÜ Põrgumäe XII uuringuruumis.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 35 lõige 3 sätestab, et kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus maavara otsinguks uuringuloa andmisega, võib loa andja taotleja ettepanekul taotleda loa andmise nõusolekut Vabariigi Valitsuselt. Vabariigi Valitsus annab loa andmiseks nõusoleku vaid erandjuhul, kui selleks on ülekaalukas riigi huvi. MaaPS § 35 lõige 4 sätestab, et loa andja võib keelduda Vabariigi Valitsuse nõusoleku taotlemisest, kui valdkonna eest vastutava ministri hinnangul loa andmiseks riigi huvi ilmselgelt puudub.

Keskkonnaamet palus 06.04.2022 kirjaga nr DM-119072-7 Krüüdneri Karjäär OÜ arvamust

uuringuloe taotluse menetluse jätkamise osas.

Krüüdneri Karjäär OÜ 02.05.2022 kirjaga (registreeritud Keskkonnaameti süsteemis KOTKAS 04.05.2022 nr DM-119072-9) avaldas soovi Vabariigi Valitsuselt loa andmise nõusoleku taotlemiseks.

MaaPS § 35 lõike 1 punkti 10 alusel keeldutakse geoloogilise uuringu loa andmisest, kui kohalik omavalitsus ei ole geoloogilise uuringu loa andmisega nõustunud. MaaPS § 35 lõike 3 kohaselt võib loa andja taotleja ettepanekul taotleda loa andmiseks nõusolekut Vabariigi Valitsuselt.

Põrgumäe XII uuringuruumis geoloogilise uuringu teostamiseks on riigi huvi tuvastanud nii Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (kiri registreeritud KOTKAS-s 08.06.2022 nr DM-119072-12 all) kui ka Keskkonnaministeerium (kiri registreeritud KOTKAS-s 18.07.2022 nr DM-119072-14 all).

Vabariigi Valitsuse 13.01.2011 määruse nr 10 „Vabariigi Valitsuse reglement“ § 3 lõike 2 ja § 11 lõike 4 alusel teevad ettepanekuid Vabariigi Valitsuse õigusaktide eelnõude ja muude küsimuste Vabariigi Valitsuse istungi päevakorda võtmiseks asjaomased ministrid.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 63 lõikele 1 on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas riigi majanduspoliitika elluviimine maapõueressursside valdkonnas.

Eelnevast tulenevalt pöördus Keskkonnaamet 19.12.2022 kirjaga nr DM-119072-16 Vabariigi Valitsuse poole arvamuse saamiseks Põrgumäe XII geoloogilise uuringu loa taotlusele.

Vabariigi Valitsus 14.02.2025 korraldusega nr 44 andis nõusoleku uuringuloe andmiseks Põrgumäe XII uuringuruumile (registreeritud KOTKAS-s 21.02.2025 dokumendina DM-119072-17).

HMS § 48 ja § 49 lg 1 ja lg 2 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu avalikkusele tutvumiseks välja xx.02.2025 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks määrati 2 nädalat.

Avalikustamise käigus

HMS § 40 lg 1 kohaselt peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis ettevõttelt xx.02.2025 kirjaga nr DM-119072-xx arvamust või vastuväiteid geoloogilise uuringu loa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest.

Krüüdneri Karjäär OÜ....

VAIDLUSTAMINE

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo